

Nezaměstnanost mírně roste, včetně dlouhodobé

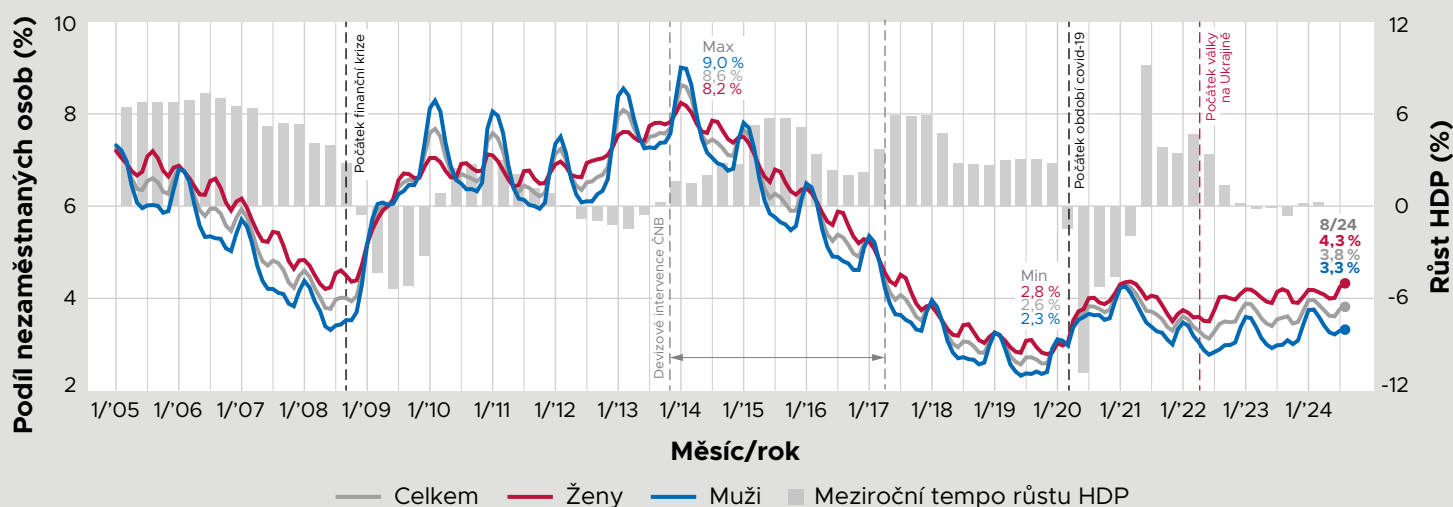
Blesková analýza vývoje registrované nezaměstnanosti (stav k 31. srpnu 2024)^{1,2}

Jakub Grossmann a Daniel Münich

IDEA CERGE
EI
PROJEKT NÁRODOHOSPODÁŘSKÉHO ÚSTAVU AKADEMIE VĚD ČR

Graf 1: Podíly nezaměstnaných*

(dlouhodobý vývoj 2005–2024)

* V případě nezaměstnanosti registrované úřady práce ministerstvo práce neuvádí klasickou míru nezaměstnanosti, ale tzv. podíl nezaměstnaných, jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Shrnutí

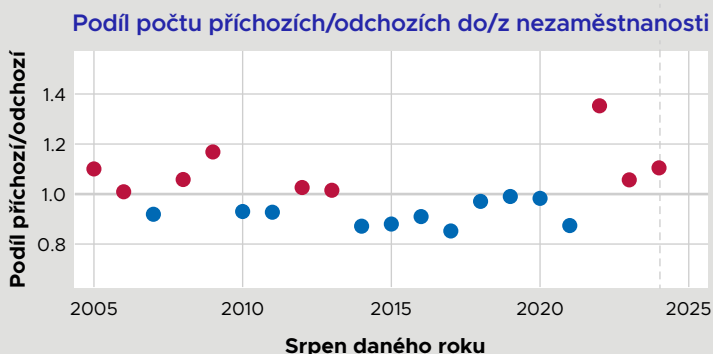
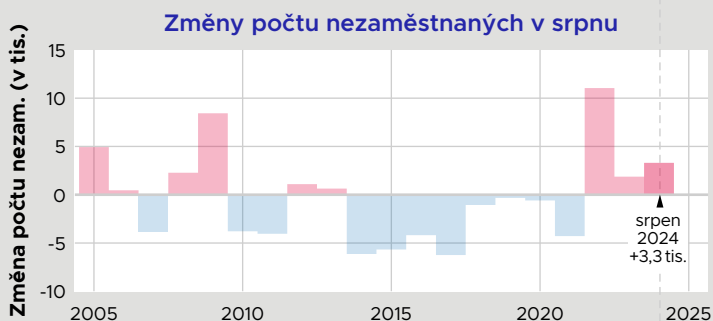
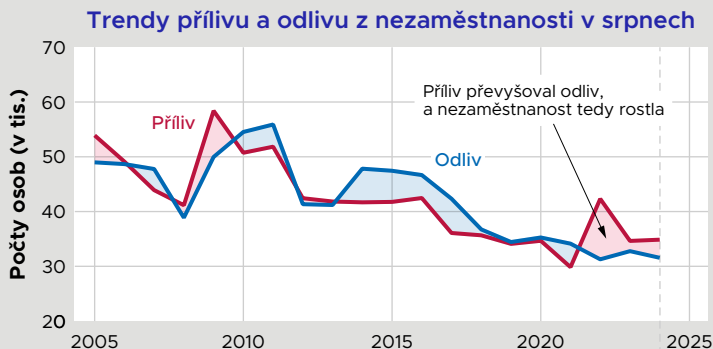
- Registrovaná míra nezaměstnanosti v srpnu '24 stagnovala. Velké profesní, vzdělanostní a věkové rozdíly v míře nezaměstnanosti přetrvávají. Navzdory slabému ekonomickému růstu zůstává nezaměstnanost extrémně nízká.
- Podíl nezaměstnaných na úřadech práce v populaci 15–64 let na konci srpna '24 (3,8 %) byl oproti před-covidovému srpnu '19 vyšší o 1,1 procentního bodu (p. b.): u mužů o 1 p. b., u žen o 1,2 p. b. Výrazný rozdíl v míře nezaměstnanosti mužů a žen přetrvává a nadále se mírně zvyšuje (Grafy 1 a 3).
- Úřady práce v srpnu zaznamenaly nepatrně více příchozích než odchodů. S výjimkou velké finanční krize a období po covid-19 však historická srpnová čísla většinou ukazovala opak (Graf 2).
- Nejvyšší meziroční tempo růstu počtu nezaměstnaných vykázaly profese *Obsluha strojů, montéři a Specialisté*, zejména ženy (Graf 5).
- Nejvyšší profesní míru nezaměstnanosti dlouhodobě vykazují *Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci s odstupem následování Úředníky a Pracovníky ve službách a prodeji*. Naopak nejlépe si dlouhodobě vedou *Řídící pracovníci* (Graf 6).
- Vyšší míry nezaměstnanosti nadále vykazují nejmladší věkové skupiny. Ženy potom ve věku typickém pro mateřství. To se promítá i do větších genderových rozdílů v míře nezaměstnanosti u mladších. Meziroční růst míry nezaměstnanosti se napříč věkovými skupinami liší, nikoliv však systematicky (Graf 7).
- Výraznější meziroční tempo růstu míry nezaměstnanosti zaznamenali lidé se středním vzděláním, zejména muži (Graf 8).
- Muži během června až srpna opouštěli úřady práce rychleji než ženy, avšak pomaleji než ve stejném období před pěti lety (Graf 9). Nejvyšší pravděpodobnost opuštění nezaměstnanosti byla po 7–9 měsících nezaměstnanosti. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných na populaci 15–64 let je výrazně vyšší u žen a v posledních měsících opět roste (Graf 4).
- Česko nadále vykazuje jednu z nejnižších měr obecné nezaměstnanosti v rámci zemí EU27 (Graf 10).
- Kraje s nejvyššími podíly nezaměstnaných jsou již tradičně Ústecký a Moravskoslezský. Nejvyšší tempo růstu počtu nezaměstnaných od nástupu covid-19 zaznamenaly kraje Ústecký (+1,7 p. b.) a Karlovarský (+1,4 p. b.) (Graf 11).

¹ Přehled zachycuje vývoj nezaměstnanosti registrované úřady práce v České republice. Údaje o stavech odpovídají poslednímu dni daného měsíce, údaje o tocích odpovídají období daného měsíce. Zdroj dat: Úřad práce a MPSV <https://www.mpsv.cz/statistiky>, výpočty a grafy vytvořeny autory.

² Tato práce vznikla v rámci projektu NPO „Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemoci a systémových rizik“, č. LX22NPO5101, financovaného Evropskou unií – Next Generation EU (MŠMT, NPO: EXCELES). Šíření a sdílení výsledků analýzy bylo podpořeno v rámci programu Strategie AV21.

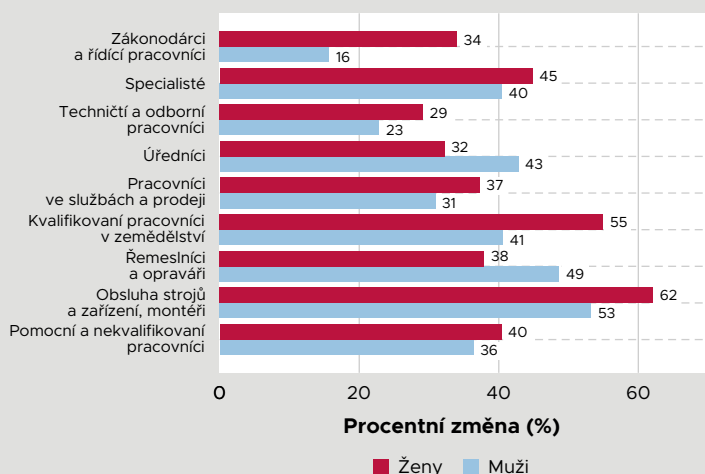
Graf 2: Trendy přílivu a odlivu do a z nezaměstnanosti v srpnech let 2005–2024

(počty nově hlášených do evidence úřadů práce, srovnání se situací v srpnu v předešlých letech)

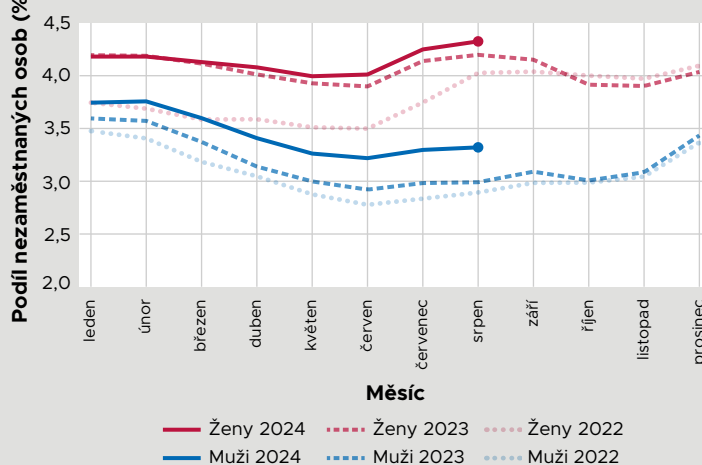
Graf 5: Růst počtu nezaměstnaných podle povolání a pohlaví

(procentní růst mezi srpnech 2019 a 2024; CZ-ISCO klasifikace)

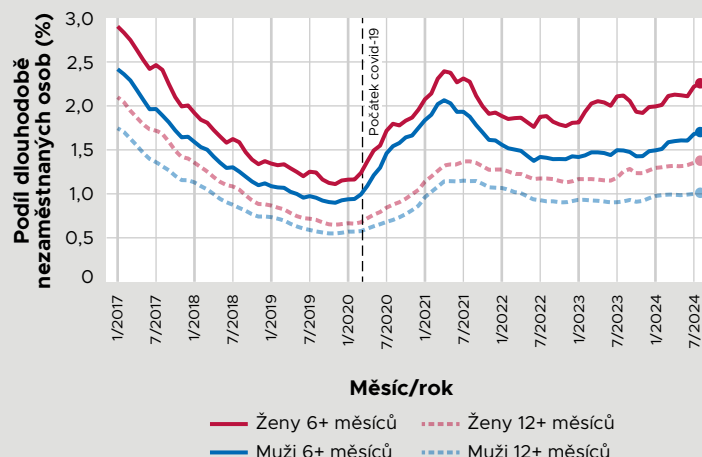
Graf 3: Podíly nezaměstnaných

(podíl nezaměstnaných na populaci 15–64, srovnání se situací na konci stejných měsíců předešlých roků)

Graf 4: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných

(podíl osob nezaměstnaných déle než 6 a 12 měsíců na celkové populaci 15–64)

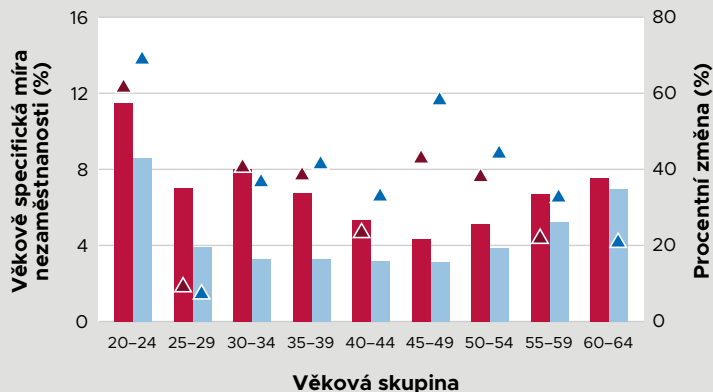
Graf 6: Nezaměstnanost podle profesí

(aktuální profesní míra nezaměstnanosti v srpnu '24)*

Graf 7: Nezaměstnanost a růst počtu nezaměstnaných podle věku a pohlaví

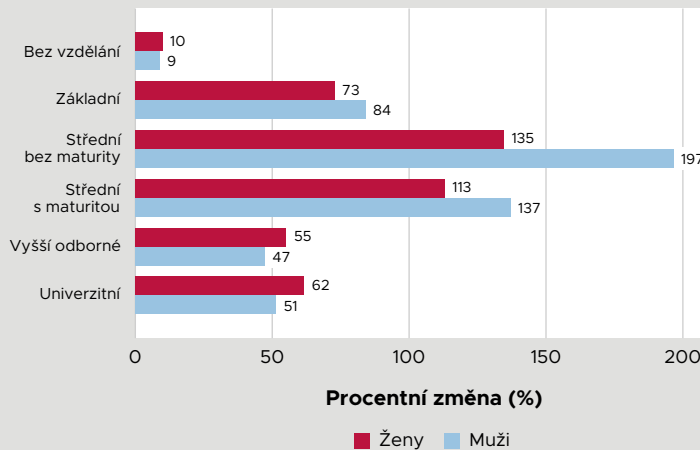
(procentní růst mezi srpnem 2019 a 2024, míra nezaměstnanosti v srpnu '24)*

Věkově specifická míra nezaměstnanosti: ■ Ženy ■ Muži
Růst počtu nezaměstnaných srpen '19-'24: ▲ Ženy ▲ Muži

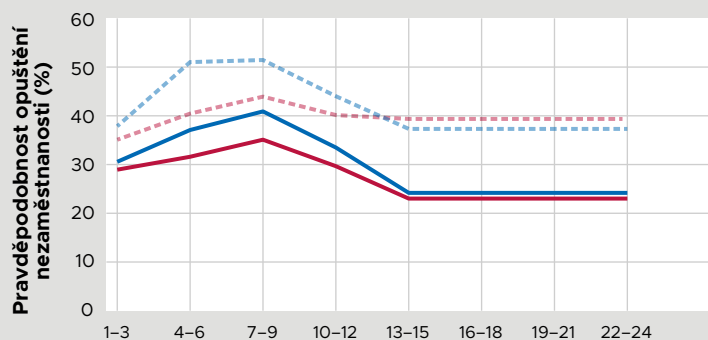
Graf 8: Růst počtu nezaměstnaných podle vzdělání a pohlaví

(procentní růst mezi srpnem 2019 a 2024)

Graf 9: Pravděpodobnost odchodu z nezaměstnanosti

(podmíněná pravděpodobnost opuštění nezaměstnanosti během června až srpna)**

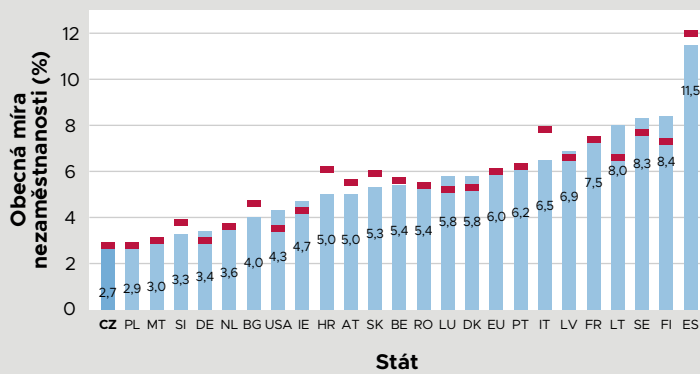

Délka předchozí nezaměstnanosti (v měsících)

— Ženy - 3 poslední měsíce - - - Ženy - 3 měsíce před 5 roky
— Muži - 3 poslední měsíce - - - Muži - 3 měsíce před 5 roky

Graf 10: Obecná míra nezaměstnanosti vybraných států

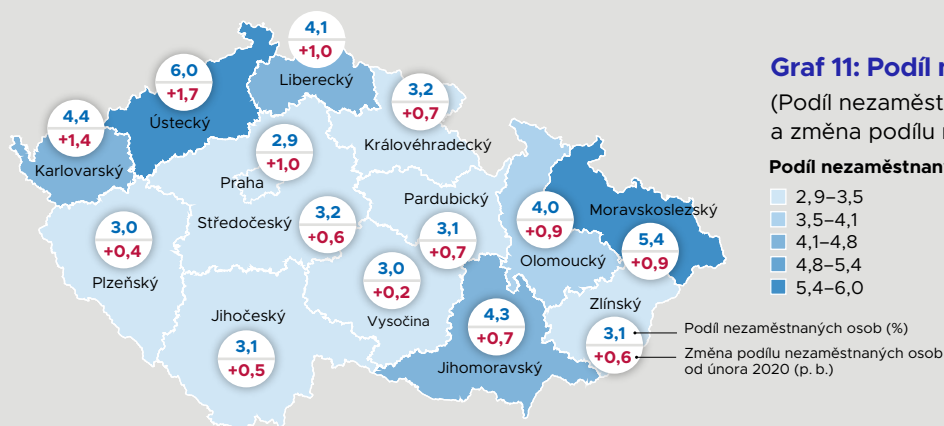
(obecná míra nezaměstnanosti v červenci 2023 a 2024, sezónně očištěná data)

Stát

■ Červenec 2024 ■ Červenec 2023

Zdroj: Eurostat, www.ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained, z národních šetření LFS.

Graf 11: Podíl nezaměstnaných osob v krajích

(Podíl nezaměstnaných osob v krajích k srpnu 2024 a změna podílu nezaměstnaných od února 2020)

Podíl nezaměstnaných osob v krajích:

- 2,9-3,5
- 3,5-4,1
- 4,1-4,8
- 4,8-5,4
- 5,4-6,0

* Zdroj: Počty nezaměstnaných z údajů úřadů práce. Počty zaměstnaných z údajů ČSÚ za 1. čtvrtletí roku 2024 VŠPS.

Poznámka: Věkové a profesně specifické míry nezaměstnanosti jsou spočteny jako U / (U + E), kde U je počet nezaměstnaných věkové skupiny registrovaných úřady práce a E je zaměstnanost věkové skupiny dle ČSÚ.

** Poznámka: Doby trvání předchozí nezaměstnanosti uvedené na ose X odpovídají stavům na konci května. Podmíněné pravděpodobnosti na ose Y potom odpovídají vývoji v období červen-srpen. Pravděpodobnosti v období 13-24. měsíce trvání nezaměstnanosti jsou pouze odhadnuté.